

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ & ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Εισηγητής
Γιώργος Κουτούπης

Αθηνά Γαίγκη

Σέρρες

05/07/2011

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η πτυχιακή αυτή εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Πολιτικών Δομικών Έργων του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Σερρών.

Ευχαριστώ τον επίκουρο καθηγητή κ. Γιώργο Κουτούπη που επέβλεψε την εργασία μου και συνέβαλε στην διεκπεραίωσή της.

Πίνακας περιεχομένων

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	2
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	5
3. Ο ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	6
3.1 ΚΛΙΜΑ	6
3.2 ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.....	6
3.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	7
3.4 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ	7
4. ΌΡΟΣ ΠΑΪΚΟ.....	10
5. ΧΩΡΙΟ ΓΡΙΒΑ.....	11
5.1 ΙΣΤΟΡΙΑ	11
5.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	12
5.3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ	13
6. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	14
6.1 ΧΡΗΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ.....	14
6.2 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ	14
6.3 ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ	15
7. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΕΡΓΟΥ	16
7.1 ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΡΗΣΕΩΝ.....	16
7.2 ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΡΙΩΝ ΣΤΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ	16
7.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	16
7.4 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ	17
7.5 ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ.....	17
8. ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ	19
9. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	19
10. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	20
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	21

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία αυτή αποτελεί τη πτυχιακή μου εργασία στα πλαίσια των υποχρεώσεών μου ως φοιτήτρια του Τ.Ε.Ι. Σερρών του τμήματος Πολιτικών Δομικών Έργων.

Πρόκειται για μία εφαρμογή των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων του τομέα Αρχιτεκτονικών και Κατασκευαστικών Μαθημάτων.

Η σχεδίαση της κατασκευής, η επεξεργασία των κειμένων, η ανάλυση των φωτογραφικού υλικού, έγιναν με την χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (Η/Υ) και τα αντίστοιχα προγράμματα (AUTOCAD 2007, WORD 2011, CADWARE 8.2).

Η ανάθεση της εργασίας έγινε στις αρχές του χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2010 – 2011, με θέμα την αποτύπωση και επανάχρηση παραδοσιακής κατοικίας στο Δημοτικό Διαμέρισμα Γρίβας του Δήμου Γουμένισσας του Ν. Κιλκίς

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η συλλογή των απαραίτητων στοιχείων για την ολοκλήρωση της εργασίας, όπως η εύρεση και αποτύπωση του οικοπέδου, τα γενικά και ειδικά χαρακτηριστικά της περιοχής, οι χάρτες, το ιστορικό της περιοχής, οι φωτογραφίες, η σχεδίαση, κλπ.

Ο σχεδιασμός ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του έτους 2011.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σκοπός του έργου είναι η επανάχρηση παραδοσιακής κατοικίας και προσθήκη νέας δώροφης που θα κατασκευαστεί στο χωριό Γρίβα – Κιλκίς.

Πρόκειται να δημιουργηθεί χώρος διαμονής μιας πενταμελούς οικογένειας και ενός ηλικιωμένου ζευγαριού, που ζουν και εργάζονται στο χωριό.

Παράλληλα στην παραδοσιακή κατοικία θα λειτουργήσει και επαγγελματικός χώρος παρασκευής, τυποποίησης και έκθεσης παραδοσιακών προϊόντων (γλυκά του κουταλιού, σπιτικές μαρμέλαδες, τραχανάς, χυλοπίτες) φτιαγμένα με αγνά υλικά της περιοχής και καρπών που παράγει το όρος Πάϊκο.

3. Ο ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ¹

Ο Νομός Κιλκίς με πρωτεύουσα την πόλη Κιλκίς, βρίσκεται στο κέντρο της Μακεδονίας, συνορεύει Βόρεια με τη Π.Γ.Δ.Μ , Δυτικά με το Ν. Πέλλης, Νότια με το Ν. Θεσσαλονίκης και Ανατολικά με το Ν. Σερρών.

3.1 ΚΛΙΜΑ

Στις βόρειες περιοχές και τις ορεινές είναι ηπειρωτικό με βαρύ χειμώνα . Νοτιότερα είναι ηπιότερο, καθαρά ηπειρωτικό. Χαρακτηριστικό του είναι ο τοπικός βαρδάρης, άνεμος που πνέει συχνά από το άνοιγμα της κοιλάδας του Αξιού ποταμού.

3.2 ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Έδαφος : Το έδαφος του νομού Κιλκίς είναι στο μεγαλύτερο μέρος του πεδινό. Μόνο στο Ανατολικό και Δυτικό άκρο του είναι ορεινό. Η κατανομή του παρουσιάζεται ως εξής: 64% πεδινό, 20,2% ημιορεινό και 15,8% ορεινό.

Όρη: Ο νομός Κιλκίς περιβάλλεται, ανατολικά από την οροσειρά των Κρουσσιών με τα όρη Δύσωρο και Μαυροβούνι που αποτελούν το φυσικό σύνορο με το νομό Σερρών. Η ψηλότερη κορυφή των Κρουσσιών είναι στο Μαυροβούνι στα 1.179 μέτρα. Δυτικά δεσπόζει το όρος Πάικο, φυσικό σύνορο με το νομό Πέλλας, με ψηλότερη κορυφή τα 1.650 μέτρα. Βορειοδυτικά ορθώνεται η Κερκίνη(Μπέλλες), που αποτελεί ένα φυσικό τείχος που χωρίζει, από τη μια την Ελλάδα και από την άλλη την Βουλγαρία και Π.Γ.Δ.Μ. Στο νομό Κιλκίς, η ψηλότερη κορυφή είναι 1.874 μέτρα. Ανάμεσα σε αυτά τα όρη δημιουργούνται δύο κοιλάδες, που αποτελούν και τις λεκάνες απορροής των δύο ποταμών του νομού.

Πεδιάδες : Η μεγάλη πεδιάδα που οριοθετείται από τα βουνά του Πάικου και των Κρουσιών ,αποτελεί τμήμα της μεγάλης εύφορης πεδιάδας της Κεντρικής Μακεδονίας

Ποτάμια : Το έδαφος του Ν. Κιλκίς διαρρέουν δύο μεγάλοι ποταμοί : ο Αξιός και ο Γαλλικός. Ο Αξιός, που πηγάζει από τη Π.Γ.Δ.Μ, έχει παραποτάμους το Μεγάλο Ρέμα και το Στραβοπόταμο.

Λίμνες : Στο Ν. Κιλκίς υπάρχουν δύο λίμνες : η Δοϊράνη και η Πικρολίμνη. Η Δοϊράνη βρίσκεται στην ελληνοσκοπιανή μεθόριο με το μεγαλύτερο μέρος της ανήκει στην Π.Γ.Δ.Μ. Η Πικρολίμνη είναι μια μικρή λίμνη στα σύνορα του νομού με το Ν. Θεσσαλονίκης. Επίσης, πολύ γνωστή είναι η Γαλάζια λίμνη μεταξύ Σκρα και Κούπας, λόγω του καταρράκτη και των γαλάζιων νερών της. Στο νομό έχει δημιουργηθεί και η τεχνητή λίμνη Μεταλλείου στο Μέγα ρέμα, στις πλαγιές του Πάικου.

Δάση : Σημαντικές εκτάσεις στο νομό καλύπτουν δάση από οξιές, δρυς, πεύκα αλλά και σπάνια είδη φυτών και λουλουδιών.

¹ Βλ. Παράρτημα Α'

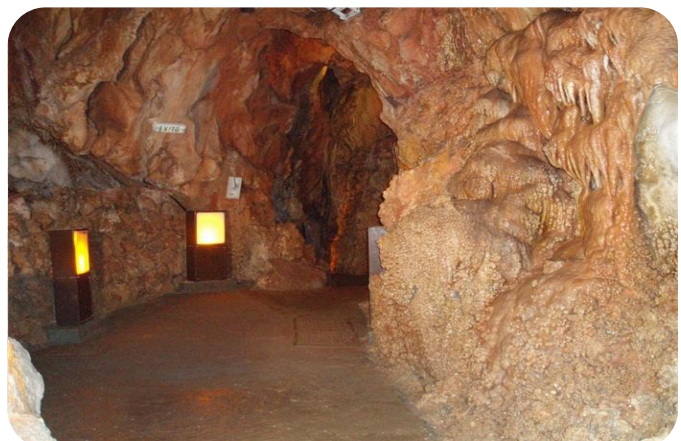
3.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η οικονομία του Ν. Κιλκίς είναι κατ' εξοχήν αγροτική. Έχει εύφορο έδαφος που ευνοεί τις γεωργικές καλλιέργειες και σχηματίζει πλούσια λιβάδια για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας. Οι κύριες καλλιέργειες είναι τα δημητριακά, ο καπνός και το βαμβάκι. Ανάπτυξη παρουσιάζει και η δεντροκαλλιέργεια, ιδιαίτερα σε μηλιές και καστανιές.

3.4 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Σπήλαιο Κιλκίς

Το Σπήλαιο βρίσκεται στο Λόφο του Αγίου Γεωργίου στην πόλη του Κιλκίς και αποτελεί το σημαντικότερο τουριστικό αξιοθέατο της πόλης. Το Σπήλαιο παρουσιάζει επίσης μεγάλο παλαιοντολογικό ενδιαφέρον. Βρέθηκαν περισσότερα από 300 δείγματα απολιθωμένων οστών ζώων σε πολύ καλή κατάσταση, της στικτής ύαινας, της αλεπούς, της μεγαλόσωμης νυφίτσας, του άγριου βοδιού, του μικρόσωμου αλόγου και του μεγαλόσωμου αλόγου, του γιγαντόσωμου ελαφιού (Μεγάκερος) και του κόκκινου ελαφιού, σαρκοφάγων ζώων. Το σπήλαιο σύμφωνα με μία έρευνα Τσέχων ιατρών το 1988, παρουσιάζει θεραπευτικές ιδιότητες για το παιδικό βρογχικό άσθμα. Προορίζεται για την ανάπτυξη σπηλαιοθεραπείας για πρώτη φορά στην Ελλάδα.

Λίμνη Μεταλλείου

Στα 15 χιλιόμετρα από την Αξιούπολη βρίσκεται μια πανέμορφη τοποθεσία με τεχνητή λίμνη μήκους 2 χλμ. και βάθους 35μ., γνωστή και ως «Λίμνη Μεταλλείου», ιδανική για ψάρεμα πέστροφας, ξεκούραση και φυσιολατρικές δραστηριότητες. Το τοπίο χαρακτηρίζεται από πανέμορφα δάση και φυσική ομορφιά ενώ η πρόσβαση και περιήγηση είναι δυνατή μέσω καλών δασικών δρόμων.

Γαλάζια λίμνη– Καταρράκτες Σκρά

Το Σκρά απέχει μόνο 4 χιλιόμετρα από τα σύνορα με την Π.Γ.Δ.Μ. και απλώνεται στις ΒΑ πλαγιές του Πάικου σε ύψος 520 μ. Το τοπίο είναι ειδυλλιακό, παρθένα βλάστηση, απότομες οι μικρές πλαγιές από όπου κυλούν πεντακάθαρα νερά, που σχηματίζουν μικρούς ή μεγαλύτερους καταρράκτες και η περιοχή προσφέρεται για ποικιλία φυσιολατρικών δραστηριοτήτων.

Η Σμαραγδένια Λίμνη που οφείλει το όνομά της στο υπέροχο σμαραγδί χρώμα που προσδίδουν στα νερά της οι ασβεστοποιημένοι και απολιθωμένοι μικροοργανισμοί που βρίσκονται στον πυθμένα της. Είναι μια φυσική μικρή λίμνη χαμένη πίσω από ένα σχεδόν αδιαπέραστο φράγμα από φουντουκιές, κισσούς και κληματσίδες με χαρακτηριστικό πέρα από την ομορφιά τα παγωμένα νερά της, γύρω της πανύψηλα δέντρα κρύβουν τον καταρράκτη που χύνεται στα κρυστάλλινα νερά της. Δεν είναι τυχαίο που η λίμνη ονομάστηκε έτσι, αφού το υπέροχο χρώμα των νερών της οφείλεται στους απολιθωμένους μικροοργανισμούς που βρίσκονται στον πυθμένα της.

Λίμνη Δοϊράνη

Η λίμνη Δοϊράνη βρίσκεται στα σύνορα της Ελλάδας με την Π.Γ.Δ.Μ. Αποτελεί πλούσιο υδροβιότοπο με σπάνια είδη πουλιών και φυτών αλλά τα τελευταία χρόνια έχει υποστεί και αυτή τις επιπτώσεις της οικολογικής καταστροφής. Η βλάστηση αποτελεί τη βάση της ζωής για τη λίμνη, καθώς παρέχει σε πλήθος οργανισμών τόπο διαμονής, προστασία και τροφή, ενώ οι ρίζες των φυτών συγκρατούν και σταθεροποιούν το έδαφος. Ο υγρότοπος της Δοϊράνης φιλοξενεί πολλά είδη της ελληνικής πανίδας.

Το ελληνικό τμήμα της λίμνης έχει περιληφθεί στον κατάλογο των Ζωνών Ειδικής Προστασίας, καθώς από τα πουλιά που χρησιμοποιούν την περιοχή για να φωλιάσουν, να σταθμεύσουν κατά τη μετανάστευση, να ξεχειμωνιάσουν, ή να αναζητήσουν τροφή, ένας μεγάλος αριθμός, περίπου 36 είδη, είναι σπάνια και απειλούμενα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Πικρολίμνη

Βρίσκεται στα νότια του νομού και στα σύνορα με τη Θεσσαλονίκη. Η σύνθεση του πηλού του πυθμένα της λίμνης, όπου κυριαρχούν οι θειούχες ενώσεις και τα νιτρικά άλατα, είναι αξιόλογη για τις ιαματικές και καλλυντικές της ιδιότητες, γνωστές σε πανελλήνια κλίμακα.

Σήμερα ο χώρος διαθέτει οργανωμένο Πηλοθεραπευτήριο, καθώς και σύγχρονους χώρους διαμονής και εστίασης.

4. ΌΡΟΣ ΠΑΪΚΟ²

Το όρος **Πάικο** βρίσκεται στην Κεντρική Μακεδονία στα σύνορα των νομών Πέλλας και Κιλκίς με κορυφή την Γκόλα-Τσούκα σε υψόμετρο 1.650 μέτρα. Το Πάικο έχει πλούσια βλάστηση και αρκετές πηγές.

Αποτελεί το μεγαλύτερο δάσος Καστανιάς της Ελλάδας. Στο βουνό υπάρχουν περί τα 4.500 στρέμματα καστανιών, εκ των οποίων τα 2.500 είναι καλλιεργήσιμα. Γύρω στις 300 οικογένειες έχουν ως δεύτερη ασχολία το κάστανο και υπολογίζεται ότι η ετήσια παραγωγή φτάνει στους 500-600 τόνους, ανάλογα με τη χρονιά. Λόγω του κλίματος που επικρατεί στην περιοχή το κάστανο που παράγεται είναι ιδιαίτερα γλυκό και γευστικό.

Τα χωριά του Πάικου είναι τα: Γρίβα, Καστανερή, Κάρπη, Πεντάλοφος, Ομαλός, Σκρά, Κούπα, Φανός, Πηγή, Χαμηλό και Αρχάγγελος. Όλα τα χωριά έχουν πολύ βλάστηση και κοινά χαρακτηριστικά αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας.

Έχουν καταμετρηθεί 57 διαφορετικά είδη πεταλούδας στο Πάικο αναδεικνύοντας τον πλούτο της εντομοπανίδας της περιοχής. Ξεχωριστή θέση στην πανίδα του βουνού είναι το αγριογούρουνο που συναντάτε σε όλο το Πάικο.

Η χλωρίδα αποτελείται περίπου από 2500 δείγματα φυτών. Τα δέντρα που καλύπτουν το Πάικο είναι κυρίως καστανιές, οξιές, πεύκα, δρυς, κέδροι, ιτιές, λεύκες, σημύδα. Αραιότερα συναντώνται πλατάνια, μηλιές, καρυδιές και κισσούς. Πλούσιο σε φτέρες και ποικιλία μανιταριών.

² Βλ. Παράρτημα Β'

5. ΧΩΡΙΟ ΓΡΙΒΑ³

Γρίβα είναι χωριό του νομού Κιλκίς. Είναι κτισμένη στους πρόποδες της ανατολικής πλαγιάς του όρους Πάικο σε υψόμετρο 470 μέτρων και έχει 813 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Αποτελεί δημοτικό διαμέρισμα του δήμου Παιονίας της επαρχίας Παιονίας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Μέχρι το 1926 ονομαζόταν Κρίβα.

Το χωριό βρίσκεται στην αρχή του ορεινού όγκου του Πάικου, 70 χιλιόμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα της Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, 50 χιλιόμετρα ανατολικά από την πρωτεύουσα του Νομού Κιλκίς, και 20 χιλιόμετρα βορειοανατολικά από τα Γιαννιτσά.

Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με την κτηνοτροφία, τη δενδροκομία και την υλοτομία. Το χωριό ανήκει στην αμπελουργική ζώνη παραγωγής του οίνου Ονομασίας Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας «Γουμένισσα».

5.1 ΙΣΤΟΡΙΑ

Από το 1525 και μετέπειτα καταγράφεται στη γύρω περιοχή ύπαρξη αρματολών και κλεφτών.

Τον 15ο αιώνα με διαταγή του Οθωμανού σουλτάνου φυτεύτηκαν στην ευρύτερη περιοχή μουριές με σκοπό την παραγωγή μεταξιού και συστηματοποιήθηκε η καλλιέργεια. Αυτή η εξέλιξη φέρνει στην περιοχή, κατά τους επόμενους δύο αιώνες, πολλούς αγροτοεργάτες (κυρίως Βουλγάρους) προκειμένου να εργαστούν στα τουρκικά τσιφλίκια, καθώς οι Έλληνες είναι πλέον λιγότεροι και απρόθυμοι να εργάζονται σ' αυτά. Πολλοί κάτοικοι αναγκάστηκαν πλέον να χρησιμοποιούν την σλαβική γλώσσα για την επικοινωνία στις δημόσιες εκδηλώσεις.

Τον 17ο και 18ο αιώνα φτάνουν στην περιοχή πολλοί Βλάχοι, εκδιωγμένοι από τη Βόρειο Ήπειρο και Δυτική Μακεδονία, από τις λεηλασίες των Τουρκαλβανών. Στο χωριό έως τα τέλη του 18ου αιώνα ομιλούνταν η βλαχομογλενίτικη διάλεκτος. Λόγω όμως της μετανάστευσης πολλών Σλάβων (κυρίως Βουλγάρων) στην ευρύτερη περιοχή, το χωριό εκσλαβίστηκε γλωσσικά.

Η Γρίβα, ως οικισμός του όρους Πάικο, από το 1696 απολάμβανε φορολογικές απαλλαγές και ήταν δεσμευμένη να προσφέρει υπηρεσίες στην Υψηλή Πύλη επεξεργαζόμενη μάλλινα υφάσματα από τα οποία κατασκευάζονταν οι στολές του τουρκικού στρατού, του σώματος Θεσσαλονίκης.

Με την επανάσταση του 1821 η περιοχή βρέθηκε σε ασφυκτικό κλοιό από τους Τούρκους. Με εντολές του Πασά της Θεσσαλονίκης Αβδούλ Αμπούδ, εντάθηκαν οι έρευνες σε σπίτια και έγινε συστηματικός εκφοβισμός των κατοίκων, προσπαθώντας έτσι να αποτραπεί κάθε εξέγερση γιατί η Γρίβα θεωρούνταν χωριό στρατηγικής σημασίας. Στα χρόνια αυτά, οι κάτοικοι συχνά πρόβαιναν σε διάφορες μορφές αντίστασης με αποτέλεσμα ο Πασάς Αβδούλ Αμπούδ να δώσει διαταγή βίαιου εξισλαμισμού.

³ Βλ. Παράρτημα Β'

Ο κίνδυνος εκβουλαρισμού αφύπνισε τον Ελληνισμό της περιοχής και μετά από έρανο των κατοίκων της Γρίβας, χτίστηκε το 4θέσιο Δημοτικό Σχολείο της Γρίβας ώστε να εκπαιδεύονται οι νέοι στην Ελληνική γλώσσα.

Στις 15 Οκτωβρίου 1912 η Γρίβα υπέστη σχεδόν ολοκληρωτική καταστροφή από πυρκαγιά που έβαλαν οι Τούρκοι. Διασώθηκε το σχολείο και η εκκλησία του Αγίου Αθανασίου. Πολλοί κάτοικοι φονεύθηκαν τότε απελευθερώθηκε και ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Βασίλειο.

Κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, τέλη 1915, γάλλο-βρετανικά στρατεύματα προέλασαν στη περιοχή της Παιονίας. Οι Γάλλοι έκαναν βάση τους στο Μακεδονικό μέτωπο τη Γουμένισσα και δημιούργησαν υλοτομείο στην σημερινή περιοχή της Λίπτας στη Γρίβα. Εκεί αποψίλωσαν το πυκνό δάσος καστανιάς που υπήρχε, δημιουργώντας ξυλεία στήριξης σιδηροδρομικών δοκών στη Γαλλία.

Κατά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, η Γρίβα ήταν υπό γερμανική κατοχή από τον Απρίλιο του 1941 έως τον Οκτώβριο του 1944. Την εποχή αυτή, δυνάμεις του ΕΛΑΣ πραγματοποίησαν πολλές επιχειρήσεις δολιοφθορών κατά των δυνάμεων του Άξονα, ενώ οι κάτοικοι διευκόλυναν τους Έλληνες αντιστασιακούς, παρέχοντάς τους καταφύγιο.

Κατά τη δεκαετία του 1960 ακολούθησε μαζική μετανάστευση στη Δυτική Γερμανία, Ελβετία, καθώς και εσωτερική μετανάστευση κυρίως στη Θεσσαλονίκη και Αθήνα. Τη δεκαετία του 1980 επετράπη στους πολιτικούς πρόσφυγες του Εμφυλίου Πολέμου να επιστρέψουν στη γενέτειρά τους.

5.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη δενδροκομία, την υλοτομία και την κτηνοτροφία. Στο χωριό παράγονται κάστανα, τυρί, κρασί και τσίπουρο.

Το κύριο εισόδημα των κατοίκων προέρχεται από την περισυλλογή του κάστανου στο Πάικο, το μεγαλύτερο δάσος Καστανιάς της Ελλάδος χωρίς όμως να λείπουν και ο πλούτος των άλλων καλλιεργειών όπως το μήλο, καρύδια, κεράσια κλπ.

Ο Δασικός Συνεταιρισμός Γρίβας δραστηριοποιείται στις υλοτομικές περιοχές του όρους Πάικο ,σκοπός του είναι η υλοτομία, η μεταφορά της ξυλείας σε κεντρικούς χώρους συγκέντρωσης και η διοχέτευσή τους με φορτηγά στην εγχώρια αγορά. Ο κύκλος ανάπτυξης και κοπής των δέντρων στο Πάικο είναι 10ετής.

Η Γρίβα ανήκει άμπελο-οινικά στην περιοχή της Γουμένισσας. Από τους πρώτους κιόλας αιώνες της Τουρκοκρατίας οι κάτοικοι της ασχολούνταν με την αμπελουργία και την οινοποίηση. Η οινοποίηση γινόταν είτε στα κελάρια της Γρίβας, για την οικογενειακή κυρίως κατανάλωση, είτε στη Γουμένισσα σε μεγάλες εγκαταστάσεις οινοποίησης. Οι κάτοικοι της Γρίβας δούλευαν συχνά στα αμπέλια της Γουμένισσας, ειδικά κατά την περίοδο των σκασιμάτων, οπότε και υπήρχε μεγάλη ανάγκη εργατικών χεριών. Γριβιώτες ήταν τέλος οι τεχνίτες βαρελάδες, οι οποίοι, περιφερόμενοι πριν τον τρύγο από κελάρι σε κελάρι, κατασκεύαζαν όλο τον οινοποιητικό εξοπλισμό της περιοχής με ξύλο καστανιάς και τον επιδιόρθωναν αν αυτό ήταν αναγκαίο. Η αμπελοκαλλιέργεια συνεχίζεται και σήμερα το προϊόν της είναι το γνωστό ξηρό μαύρο κρασί «Γουμένισσα» που έχει χαρακτηριστεί ως ποικιλία ανωτέρας ποιότητας.

Μικρή μερίδα του πληθυσμού ασχολείται με την κτηνοτροφία (εκτρέφοντας τη βουνίσια κατσίκα του Πάικου), παράγοντας γαλακτοκομικά προϊόντα και τροφοδοτώντας την τοπική βιομηχανία με κρέας, καθώς και φρέσκο γάλα για την παραγωγή της φέτας.

5.3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Μέσα στο χωριό, αξιοθέατα είναι τα παραδοσιακά κτίσματα στα στενά δρομάκια.

Στη θέση *Μπατάνια* υπάρχει σειρά, παροπλισμένων σήμερα, εργαστηρίων υδροκίνησης (μπατάνιανεροτριβές, νερόμυλοι)

Περίπατος στον εύκολα προσπελάσιμο ορεινό όγκο του Πάικου (βότανα, αρωματικά φυτά), μανιτάρια, παρατήρηση πουλιών, καταφύγια για διανυκτέρευση, κυνήγι αγριόχοιρου.

6. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ⁴

Η μορφή της παραδοσιακής κατοικίας στη Γρίβα και στους ορεινούς οικισμούς του Πάϊκου παραπέμπει στη Μακεδονική αρχιτεκτονική που κυριάρχησε στην κέντρο δυτική Μακεδονία μέχρι τις αρχές του 20^{ου} αιώνα.

Ο τρόπος σχεδιασμού και κατασκευής προσδιορίζονταν από τους πολιτιστικούς και κοινωνικούς παράγοντες αλλά και από τις οικονομοτεχνικές δυνατότητες που επικρατούσαν σε κάθε περιοχή. Έτσι μπορούμε να εντοπίσουμε μικρές διαφοροποιήσεις στον τύπο κατοικίας σε κάθε οικισμό.

Στη Γρίβα όπου επικρατούσαν συνθήκες ανασφάλειας συναντούμε κατοικίες με φρουριακό χαρακτήρα σε αντίθεση με τη γειτονική Γουμένισσα που ήταν πιο πυκνοκατοικημένη και δεν συνέτρεχαν ίδιοι λόγοι άμυνας.

6.1 ΧΡΗΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Το σπίτι αποτελούσε το βασίλειο των γυναικών και η ενασχόληση τους με αυτό απαιτούσε σημαντικό χρόνο και κόπο

Οι χώροι διημέρευσης του κτίσματος είναι στραμμένοι προς την αυλή. Ο διαχωρισμός μεταξύ βοηθητικών χώρων και χώρων διημέρευσης γίνεται με τους ορόφους. Η επικοινωνία μεταξύ των ορόφων γίνεται με ξύλινη σκάλα και ξεκινάει από το χαγιάτι.

Ανάμεσα στο σπίτι και στο δρόμο υπάρχει η αυλή κλεισμένη από τρεις μεριές με ένα ψηλό ασβεστωμένο μαντρότοιχο που υπερβαίνει το ύψος του ανθρώπου. Η είσοδος προς αυτήν γίνεται μέσα από ένα υπόστεγο χώρο, ενώ μπορούσε να συναντήσει κανείς το φούρνο για το μαγείρεμα, βοηθητικούς χώρους αποθήκευσης, χώρο πλυσίματος, το κελάρι, το στάβλο, το αποχωρητήριο, το αποστακτήριο του τσίπουρου. Έχει νότιο προσανατολισμό για το λόγο αυτό υπάρχουν κατοικίες που η είσοδος προς την αυλή γίνεται μέσα από στοά, εφόσον η είσοδος προς τον ιδιωτικό χώρο της κατοικίας γίνεται από δρόμο που βρίσκεται βόρεια του κτίσματος. Λουλούδια και αναρριχητικά φυτά σκέπαζαν την αυλή και δημιουργούσαν ένα πράσινο και σκιερό καταφύγιο από τον ήλιο.

6.2 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ

Η κατασκευή των κατοικιών του οικισμού βασίζεται σε τρία υλικά : Την αποξηραμένη στον ήλιο πλίνθρα, την πέτρα και το ξύλο, ενώ ως συνδετικό υλικό χρησιμοποιείται απλή λάσπη ανακατεμένη με άχυρα.

⁴ Βλ. Παράρτημα Β'

Τη θεμελίωση αποτελούσε μια σειρά από πέτρες χωρίς κονίαμα (ξερολιθιά) και το βάθος της κυμαίνονταν στα 50εκ.-60εκ.

Στο ισόγειο οι εξωτερικοί τοίχοι ήταν κατασκευασμένοι με πέτρα και λάσπη και κατά διαστήματα ενισχύονταν καθ' ύψος με ζευγάρια ξυλόδεσμων

Το σκελετό του σπιτιού αποτελούσαν κατακόρυφα ξύλα, τα “ ντερέκια” και πάνω τους ακουμπούσαν άλλα οριζόντια δοκάρια τα “ ταμπάνια”. Έτσι σχηματίζονταν ορθογώνια πλαίσια που τα σταθεροποιούσαν με διαγώνια, χιαστί ξύλα τις “ παγιάντες”. Τα κενά ανάμεσα στο ξύλινο σκελετό γεμίζονταν με “ τσατμά” (μικρά λιθάρια ή κεραμίδια και άφθονο κονίαμα.

Η κατασκευή του των τοίχων του ορόφου γίνονταν με ελαφρότερα υλικά, χρησιμοποιούσαν τσατμά ή πλίθρες ζυμωμένες με άχυρα.

Η στέγη που στηρίζεται στα ξύλινα φέροντα στοιχεία κατασκευάζονταν από ξύλινα δοκάρια, τα οποία ήταν ορατά από τη σάλα του ορόφου, ήταν δίκλινη ή τετράκλινη, καλύπτονταν με κεραμίδια βυζαντινού τύπου και προεξείχε αρκετά.

Τα ταβάνια μεταξύ των ορόφων ήταν ξύλινα με φαρδιές σανίδες.

Τα κουφώματα των κτιρίων ήταν ξύλινες κατασκευές ενσωματωμένες στο ξύλινο πλέγμα της κατασκευής του κτιρίου, διέθεταν προστατευτικές σιδεριές στο έξω μέρος τους και ξύλινα πατζούρια. Στους τοίχους που ήταν κατασκευασμένοι από πέτρα αποφεύγονταν τα μεγάλα ανοίγματα, σε αντίθεση με την τοιχοποιία από τσατμά όπου τα ανοίγματα ήταν μεγάλα.

6.3 ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ

Το κύριο μορφολογικό στοιχείο της διαμόρφωσης των όψεων είναι οι προεξοχές που ξεχωρίζουν από τη βαριά τοιχοποιία. Στις αναλογίες των όψεων κυριαρχεί ο οριζόντιος άξονας, η διάσταση του μήκους είναι μεγαλύτερη του πλάτους και του ύψους των κτισμάτων.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα των κατοικιών της περιοχής αποτελεί το “ χαγιάτι”, ο ημιυπαίθριος χώρος στον όροφο ή ισόγειο του σπιτιού. Ο χώρος αυτός ήταν συνήθως ανοικτός από τη μια πλευρά, προς την εσωτερική αυλή. Παρατηρούμε πως διώροφο είναι συνήθως στις παλαιότερες κατοικίες, ενώ στις νεότερες το μέρος πάνω από το χαγιάτι είναι κλειστό και αποτελεί τη σάλα πριν τα υπνοδωμάτια. Έχει νότιο ή νοτιοανατολικό προσανατολισμό και αποτελεί για τους θερινούς μήνες το υπαίθριο δωμάτιο για τις δραστηριότητες και ασχολίες των ιδιοκτητών.

Τα “ σαχισιά” ήταν οι αρχιτεκτονικές προεξοχές του ορόφου. Η δημιουργία των προεξοχών οφείλονταν στην ανάγκη αύξησης του αριθμού των παραθύρων, αφού με τον τρόπο αυτό το δωμάτιο φωτιζονταν περισσότερο, ενώ ταυτόχρονα μεγάλωνε ο εσωτερικός του χώρος. Επιπλέον ο όροφος προσαρμόστηκε στο ορθογωνικό σύστημα, αφού πολλές φορές τα ακανόνιστα οικοπέδα εμφάνιζαν αναγκαστικά ιδιότυπες μορφές προσόψεων. Έτσι εντοπίζονται προεξοχές διαφόρων τύπων με κύρια αυτή που το σαχισιά εκτείνεται σ’ όλη την όψη, ενώ δεν λείπουν και οι τριγωνικές προεξοχές.

7. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΕΡΓΟΥ

7.1 ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΡΗΣΕΩΝ

Η άρτια αρχιτεκτονική σύνθεση και ορθολογική οργάνωση του κτιρίου θα καλύπτει για την μεν κατοικία τις ανάγκες διαμονής, ύπνου και λειτουργικότητας και για το δε επαγγελματικό χώρο, την άνετη εργασία, επισκεψιμότητα και πώληση των προϊόντων του.

7.2 ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΤΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ

Η προσθήκη της νέας κατοικίας τοποθετείται στη ανατολική πλευρά του παραδοσιακού κτίσματος, με τρόπο ώστε να σέβεται και να αναδεικνύει τα στοιχεία της παράδοσης.

7.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

Η κατοικία με εμβαδό δόμησης 362,38m², κάλυψης 315,4m² περιλαμβάνει:

Στην προσθήκη –νέα κατοικία

- Ισόγειο διαμέρισμα με καθιστικό, τραπεζαρία, κουζίνα, 1 υπνοδωμάτιο και λουτρό ,εμβαδού 73 m².
- Κλιμακοστάσιο που συνδέει το ισόγειο με τον όροφο ,εμβαδού 17,82 m²
- Στοά εισόδου ,εμβαδού 31,11 m²
- Διαμέρισμα 1^{ου} ορόφου με σαλόνι, τραπεζαρία, κουζίνα, 3 υπνοδωμάτια, αποθήκη, W.C και λουτρό που προκύπτει από τη συνένωση της νέας και παλαιάς κατοικίας, εμβαδού 208,16m²
- Υπόγειο με 3 αποθήκες και λεβητοστάσιο, εμβαδού 120,44m²

Στο ισόγειο της παραδοσιακής κατοικίας

- Επαγγελματικό χώρο με εργαστήριο και εκθετήριο χώρο , εμβαδού 63,4m²
- Ημιυπαίθριο χώρο –χαγιάτι , εμβαδού 25,6m²

7.4 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ

Η συνολική έκταση του οικοπέδου στο οποίο υπήρχε η παραδοσιακή κατοικία και στο οποίο θα ανεγερθεί η νέα κατοικία είναι 750 m² ενώ η πραγματοποιούμενη σ' αυτό κάλυψη φθάνει τα 315,4 m².

Η υπόλοιπη έκταση του οικοπέδου θα διαμορφωθεί κατάλληλα έτσι ώστε να εξυπηρετήσει τις παρακάτω χρήσεις :

- Περίφραξη της μονάδας

Προβλέπεται να κατασκευαστεί περίφραξη μήκους ύψους 1,00 μ. και όπου χρειαστεί θα κατασκευαστεί τοίχος αντιστήριξης από οπλισμένο σκυρόδεμα, που στη συνέχεια θα επενδυθεί με φυσική πέτρα στα σημεία που θα είναι ορατά.

Στο πάνω μέρος της λιθοδομής θα κατασκευαστεί σενάζ από οπλισμένο σκυρόδεμα για την καλύτερη συνοχή της λιθοδομής.

- Χώρος στάθμευσης οχημάτων και διέλευσης:

Περιλαμβάνει τους διαδρόμους προσπέλασης των οχημάτων και τους χώρους στάθμευσης.

- Πλακοστρώσεις πεζοδρόμων και εξωτερικών κλιμάκων

Η επίστρωση θα γίνει με παραδοσιακές πλάκες πέτρας ακανόνιστου σχήματος.

- Φυτεύσεις

Θα φυτευτούν δέντρα , θάμνοι , γκαζόν και διάφορα άλλα φυτά, με δυνατότητα αυτόματου ποτίσματος.

- Χώρος όπου θα ρέει νερό

7.5 ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

- Φέρων Οργανισμός

Ο οικοδομικός σκελετός όλων των συγκροτημάτων θα γίνει από οπλισμένο σκυρόδεμα C20/25 και χάλυβα S500s, η δε επικάλυψη αυτών θα γίνει από πλάκα οπλισμένου σκυροδέματος και ξύλινη στέγη , με κεραμίδια παραδοσιακού τύπου.

- Μονώσεις

Θα γίνει υγρομόνωση σε όλους τους υπόγειους χώρους καθώς και στις στέγες όλων των κτιρίων.

Θερμομόνωση θα γίνει στα δάπεδα του ισογείου του 1^{ου} ορόφου και στη στέγη..

- Τοιχοποιίες

Οι εξωτερικές τοιχοποιίες θα είναι μπατικές πάχους 25 cm. με την κατάλληλη θερμομόνωση και το εξωτερικό μέρος αυτών θα περιλαμβάνει σενάζ από μπετόν.

Οι εσωτερικές τοιχοποιίες θα είναι δρομικές πάχους 10 cm.

- Επιχρίσματα

Τα επιχρίσματα θα είναι κοινά, τριπτά τριών στρώσεων.

- Κουφώματα

Όλα τα κουφώματα εσωτερικά και εξωτερικά θα είναι ξύλινα ,σύμφωνα με τον παραδοσιακό χαρακτήρα της περιοχής.

Οι υαλοπίνακες των εξωτερικών κουφωμάτων θα είναι διπλοί ενεργειακού τύπου.

- Ντουλάπες

Οι ντουλάπες της κατοικίας θα είναι εξωτερικές ανοιγόμενες και θα κατασκευασθούν από ξύλο, ταμπλαδωτές.

- Κιγκλιδώματα

Τα κιγκλιδώματα των εξωστών και των εξωτερικών κλιμάκων θα είναι από μασίφ σίδηρο, παραδοσιακού χαρακτήρα και όπου χρειαστεί στον περιβάλλοντα χώρο θα χρησιμοποιηθεί το ίδιο υλικό.

- Επιστρώσεις

Τα δάπεδα θα καλυφθούν από πλακίδια

Στους εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους καθώς και στους χώρους εισόδου, πλάκες πέτρας.

Οι επενδύσεις των εσωτερικών κλιμάκων και πλατύσκαλων θα γίνουν από μάρμαρο

Οι επενδύσεις των εξωτερικών κλιμάκων , πεζοδρόμων και των αίθριων χώρων θα γίνουν από παραδοσιακές πλάκες πέτρας.

- Επενδύσεις τοίχων

Οι τοίχοι των w.c. , των αποδυτηρίων, κτίριο οινοποίησης, δεξαμενών, εμφιάλωσης, κουζινών και των αποθηκών τροφίμων θα επενδυθούν από πλακίδια πορσελάνης σε όλο το ύψος του ορόφου.

- Χρωματισμοί

Όλοι οι τοίχοι (εσωτερικοί και εξωτερικοί) καθώς και οι οροφές θα χρωματισθούν με πλαστικό χρώμα όπου θα υπάρχουν επιχρίσματα.

Όλες οι κατασκευές από ξύλο θα λουστραριστούν με κατάλληλο οικολογικό βερνικόχρωμα, μη τοξικό.

Τα κιγκλιδώματα θα χρωματισθούν με βερνικόχρωμα σιδηρών επιφανειών.

8. ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

- Σύνδεση με το δίκτυο της Δ.Ε.Η.

Απαιτείται η επέκταση του υφιστάμενου δικτύου της Δ.Ε.Η. έτσι ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες της μονάδας σε ηλεκτρική ενέργεια.

- Σύνδεση με το δίκτυο του Ο.Τ.Ε.

Απαιτείται η επέκταση του διερχόμενου δικτύου ώστε να εξυπηρετηθεί η μονάδα με τηλεφωνικό κέντρο (ψηφιακής τεχνολογίας).

- Έργα υδροδότησης

Η μονάδα θα υδροδοτηθεί από το υφιστάμενο Δημοτικό δίκτυο.

9. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- Ηλεκτρολογική εγκατάσταση κτιρίων

Θα γίνει πλήρης ηλεκτρολογική εγκατάσταση των κτιρίων σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια της μελέτης ηλεκτρικών εγκαταστάσεων.

- Υδραυλική εγκατάσταση κτιρίων

Θα γίνει πλήρης υδραυλική εγκατάσταση στα κτίρια σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια της μελέτης υδραυλικών εγκαταστάσεων .

- Αποχέτευση κτιρίων

Θα γίνει πλήρης εγκατάσταση αποχέτευσης στα κτίρια σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια της μελέτης εγκαταστάσεων αποχέτευσης.

- Εγκατάσταση θέρμανσης

Θα γίνει εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης με λεβητοστάσιο στο υπόγειο της κατοικίας και εγκατάσταση ειδικού συστήματος αερισμού και θέρμανσης σε όλη τη μονάδα παραγωγής που θα διατηρεί τις απαραίτητες συνθήκες για την παραγωγή.

- Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών

Θα γίνει εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στην κατοικία.

- Εγκατάσταση τεχνητού εξαερισμού

Θα γίνει εγκατάσταση τεχνητού εξαερισμού στους υπόγειους χώρους καθώς και στους βοηθητικούς χώρους (w.c.) που δεν αερίζονται.

10. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το εμβαδό του οικοπέδου είναι 749m^2 .

Όροι Δόμησης

- Επιτρεπόμενοι

1) Συντελεστής Κάλυψης = Εοικ.Χ 70% = $749,00 \times 70\% = 524,30 \mu\text{2}$

2) Συντελεστής Δόμησης = Εοικ.Χ0,60 = $749,00 \times 0,60 = 449,40 \mu\text{2}$

3) Εξώστες = Σ.Δ.Χ 20% = $449,40 \times 20\% = 89,88\mu\text{2}$

4) Η.Χ. = Σ.Δ.Χ 20% = $449,40 \times 20\% = 89,88\mu\text{2}$

- Πραγματοποιούμενοι

1) Κάλυψη = $215,4 \text{ m}^2 < 524,30 \text{ m}^2$

2) Συντελεστής Δόμησης = $362,38 \text{ m}^2 < 449,40 \text{ m}^2$

3) Εξώστες = $6,10 \text{ m}^2 < 89,88 \text{ m}^2$

4) Ημυπαίθριοι Χώροι = $11,28 \text{ m}^2 < 89,88 \text{ m}^2$

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αθανασόπουλος Χ. , *«Κατασκευή Κτιρίων – Σύνθεση και Τεχνολογία»* εκδ. Παπασωτηρίου, Αθήνα, 2000.

- Νίκος τσινίκας , *«Αρχιτεκτονική Τεχνολογία»* εκδ. UNIVERSITY STUDIO PRESS

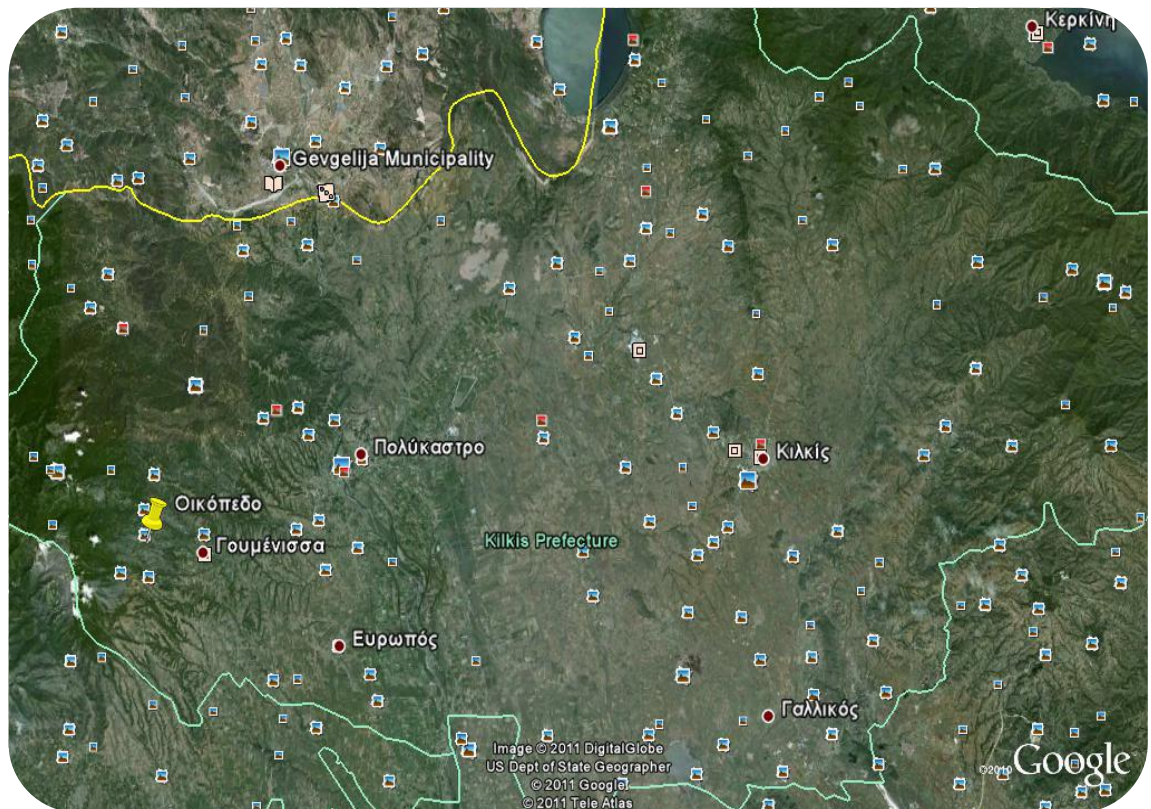
- NEUFERT, *«Οικοδομική και αρχιτεκτονική σύνθεση»* εκδ. Γκιούρδα.

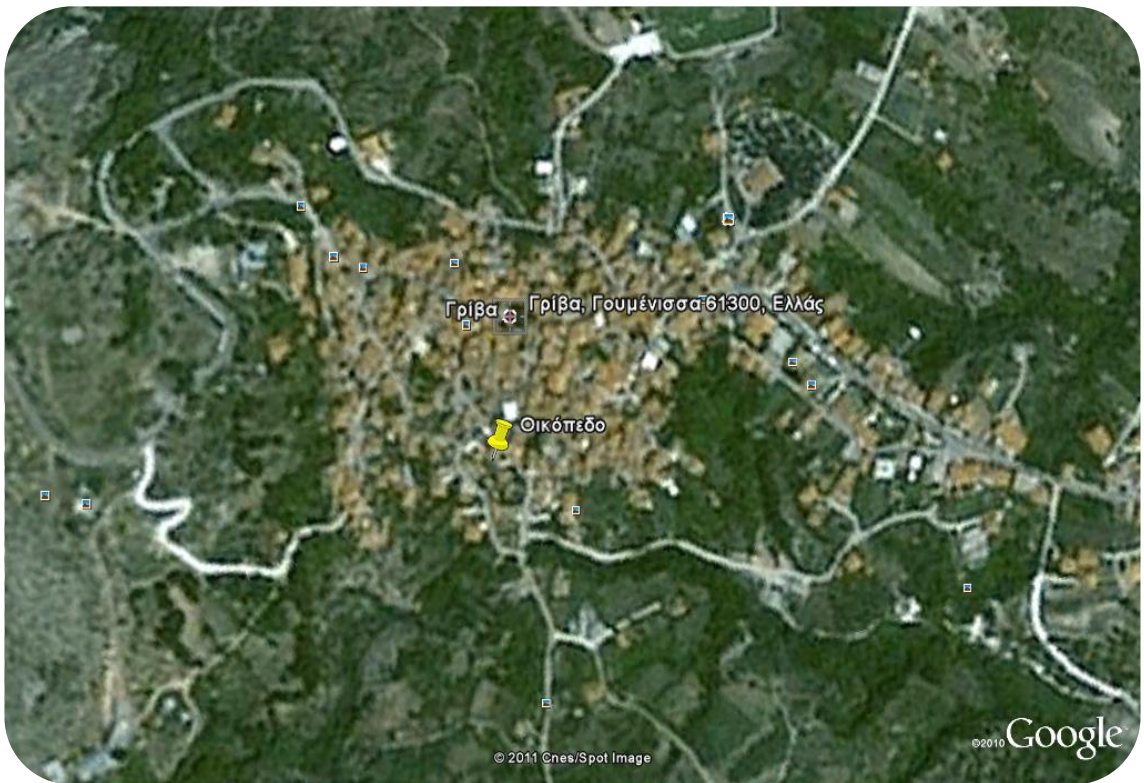
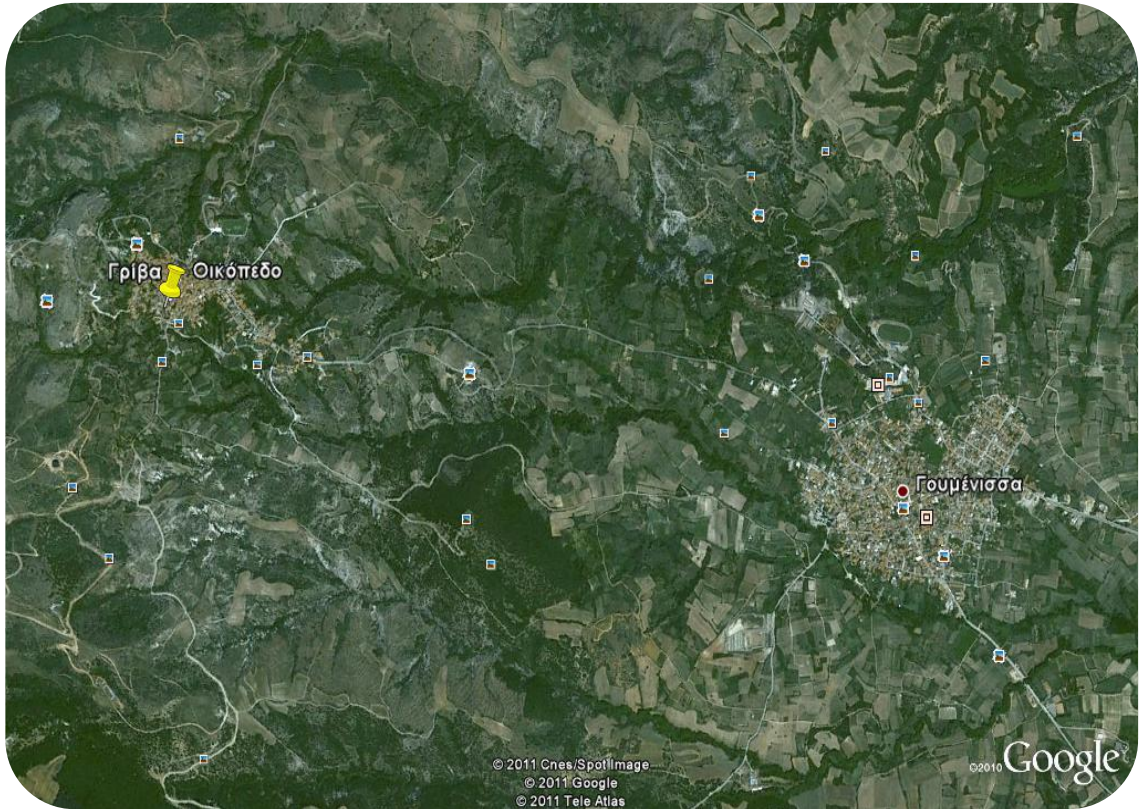
- Θανάσης Βαφειάδης, *«Πολεοδομική εξέλιξη – αξιόλογα κτίρια της περιοχής Γουμένισσας»*

- *Ιστοσελίδες*
www.wikipaidia.gr
[www. griva-kilkis.gr](http://www.griva-kilkis.gr)
www.google earth.com
www.oigoumenisses.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

Χάρτες περιοχής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'

Φωτογραφίες

Υφιστάμενου κτιρίου

Κτιρίων Περιοχής

οικισμού

Υφιστάμενου κτιρίου

Κτίρια οικισμού

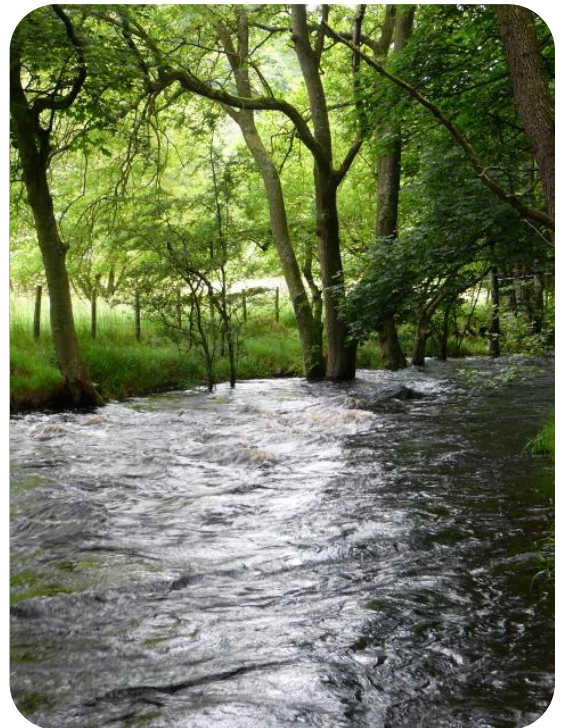

Πάικο

Χωριό Γρίβα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'

ΣΧΕΔΙΑ

Τρισδιάστατα σχέδια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ'

ΣΧΕΔΙΑ

Σχέδια αποτύπωσης

Σχέδια επανάχρησης